

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint
az udvarban.

Fizetésrendezés a városnál.

Végnélküli tárgyalások.

Szervező bizottsági ülés.

Ha így folytatja a szervezőbizottság a tárgyalásait, akkor aug. 24-én igazán nem lesz egyéb dolga a városi közgyűlésnek, csak az, hogy levegye az új szervezet ügyét a napirendről — hat esztendő vergődés után. A város nagy ügyei elposványosításának valóban nagymestere a pártvezetőség. Az örökös halogatásban merült ki minden életereje.

Ez a szomorú folyamat elkerüli a jobbérzésű embereket és szinte felverődik az emberek lelkében a vád: hát ezért harcoltunk mi annyi önzetlenséggel és önfeláldozással négy évtizeden keresztül, hogy ide jussunk? Bizonybizony be kell már azt vallani egyszer nyíltan, hogy rettenetesen csalódtunk. Nem az elvekben. Nem. Az emberekben. Az elvek fönséges távolságban állanak ma már — az

emberektől. Azok, a kik más szemében a szálkát is kifogásolták, a gerendát sem akarják észrevenni a magukéban.

Lehetetlenség, hogy haladásra képtelen emberek hatalmába kerüljön minden közügy és a napirendről való levétel taktikája irányítsa a város dolgait. Mindenkinek, aki szereti Debrecen városát, szövetkezni kell ez ellen. Van közös cél: a haladás és ennek le kell törni a halogatást.

Rendőrök és szolgák fizetése.

Az ülésen *Weszprémy Zoltán* főispán elnöke alatt jelen voltak: *Kovács József* polgármester, *Vecsey Imre* főjegyző, dr. *Boldizsár Kálmán* büntetőosztályfőnök, dr. *Dóczy Emil* alügyész, *Márton Imre*, *Somogyi Pál*, *Komlóssy Dezső*, *Zádor Lajos*, *Szentesi János*, *Komlóssy Arthur*, *Szabó Elek* tb. aljegyző.

Az előadó főjegyző első sorban is rámutatott arra, hogy még néhány állás fenntartása, vagy törlése dolgában kell dönteni a bizottságnak. A leltár- és segédleltárbiztosi állásról van szó. *Márton Imre* mindkét állás megszüntetését javasolja, e helyett inkább a harmadik árvaszéki ülnöki állás szervezését kívánja. *Kovács József* polgármester szerint szükség van mindkét állásra, ellen-

ben a harmadik ülnöki állást inkább elejtendőnek tartja. *Dóczy Emil* a harmadik ülnöki állást is szükségesnek tartja, a leltárbiztosokét szintén.

Hosszas vita indult meg e felett. *Komlóssy Dezső* és *Zádor Lajos* a két állás fenntartása mellett vannak. *Márton Imre* az ülés elhalasztását kéri, mert a bizottság tagjai nem kaptak meghívót, így *Somogyi Pál*, aki Budapesten volt, nem is tudott az ülésről.

Az elnök rámutat arra, már a múlt ülésen előre megállapodtak, hogy szerdán folytatják a fizetésrendezés tárgyalását. *Márton Imre* szerint nem szabályosan hívták össze az ülést, el kell halasztani. *Zádor Lajos* idegesen pattant fel, ami nem is csoda, hiszen a folytonos halogatás kihozza a sodrából a galambpéjű embert is, — azután kérde, hogy miért akarják elhalasztani a tárgyalást, azért, hogy augusztus 24-én ne tárgyalhassanak? *Fejér Ferenc* annyira jelentéktelenné tartja *Márton Imre* kifogásait, hogy nem is érdemes vele foglalkozni. Erre a bizottság a mellett döntött, hogy folytassák a tárgyalást, ami ellen *Márton Imre* óvást emelt.

Ezután a leltárbiztos fizetését állapították meg. *Komlóssy Dezső* 1800 K fizetést és 500 K lakpénzt javasol, *Márton* 1600 K fizetést és 400 K lakpénzt. A többség *Komlóssy* javaslatát fogadta el. A helyettes leltárbiztosnak *Komlóssy Dezső* 1600 K fizetést és 400 K lakpénzt, *Márton Imre*

NŐI SAPKA UJDONSÁGOK FEKETÉNÉL

Világosi temetőben.

Világosi temetőben járok-kelek sirva.

Hej, sok vitéz, névtelen hős pihen itt a sirba!

Hol fekszenek? Merre, merre? — kis virágtul elborulva kérdem; de azok csak rázogatták fejüket a szélben.

Hol a kereszt, emlékoszlop?

Hisz' ők hősök voltak! Ily jeltelen hantok alatt álmódnak a holtak?

Hej, ha minden honvéd sirján fejfa gyanánt szomorufüz lenne, — olyan erdő zugna itt, hogy eltévednék benne...

R. A.

Álarcos bálban.

Az én kis Margitom még a feleségem sem volt, már akkor se jó szemmel nézett rám a kis mamája; mióta pedig a nőm, azóta az anyósom valóságos hárpia lett a háznál. Kérem! Nekem nem szabad velük egy

asztalnál enni; a feleségemet csak titokban szabad meglelni, vagy megcsókolni.

Hiába vagyok annyira türelmes, mégis felpattant bennem a méreg. Az igaz, hogy a feleségem ezzel nem nagyon törődött, mert hiszen ő azért jött hozzám, hogy legálább férje legyen. Ha nincs más, jó ez is! De ez bosszantó helyzet volt rám nézve s kényszerítve voltam megpirongatni a feleségemet.

Micsoda? Azt hiszik, hogy használt? Rámfőrmédt s akiről leány korában mindig azt hittem, hogy a született jószág, naivság, szenteség mintaképe, az most ugyancsak peregetti pici kis nyelvét. Sőt többet tett, beújta az anyósomnak, hogy én ő ellene kifogásokat emelek, hogy házunknál van.

Ha hirtelen ki nem futok az ajtón, az anyósom által felkapott virágváza a fejemen török izre-porrá. Hanem a gyorsan berántott ajtó keserülte meg, még annak is áttört egyik deszkája.

— Mit csináljak? Hová menjek... Igaz! Az álarcos bálba... Ma van... Brávó! Az anyósomat meg csak hadd fújja a méreg.

A feleségem belátta, hogy mégis bosszút egy anyós az ő kis mamája és

siratott engem. A kis mama pedig megvigasztalta:

Ne sirasd lelkem azt a méregzsákot! Ha tudtam volna!... Ne sirj... Megállj na! Igaz, hogy erősen bántam vele... megyek, felkeresem.

Kereshet itt az anyósom, meg nem talál. Ah, milyen kecses természetű maszkok! No és csodálkozzék valaki rajta, hogy a férjek álarcos bálban mulatnak.

— Amott, éppen most jött be az ajtón! Ejnye, de csinos, milyen termete van. Ugyis bus vagyok, kimulatom vele magamat.

— Azt hiszik önök, hogy nem mindjárt belém szeretett, de igen — sőt vacsora, pezsgőre hívott schamerez separéba.

Külön szoba! Szemben a maszkommal... Szép, gyönyörű termet... Iszunk, pezsgőzünk... Még a feleségemet is elfeledtem... Odadőltem szép maszkom hullámzó mellére... Szerelémittasan, a mámor-tól szédülten kértem, vesse le álarcát.

Kis kezével utána nyult... Boldogságtól reszketve vártam egy szép, szőke agyalt, ragyogó kék szemekkel, mosolygó ajkakkal — és az anyósom volt!

Izé.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

1400 K fizetést javasol. Komlóssy indítványát fogadták el.

Miután így a tisztviselői állások fizetését megállapították, rátértek a rendőrlégénység fizetésének a megállapítására. Az osztályrendszert meghagyták, a fokozatokat szintén. Márton Imre javasolja, hogy itt se léptessék életbe az osztályrendszert, hanem fix összegben állapítsák meg a fizetéseket. Vecsey Imre az osztályrendszer híve, mert ha nincs előléptetésre kilátása a rendőrnek, nem lesz ambíciója. Fejér Ferenc rámutat arra, hogy éppen Márton Imre javasolta az albizottságban a rendőrlégénységnek fokozatba való osztását, csodálja, hogy most megváltoztatta nézetét. A fokozatos előléptetés rendszerének behozatalát fontos érdek követelik, hiszen gyakorolt, tapasztalt rendőrökre különben nem tehetnének szert. Nagy igazságtalanság lenne, ha a kezdő rendőr is annyi fizetést kapna, mint a régi szolgáló. Szentesi János is ellenzi az osztályrendszert. Boldisár Kálmán dr. szintén az osztályok felállítását mellett van. Erre a bizottság az osztályrendszer mellett döntött.

Négy osztályba sorozták a rendőrlégénységet. Az első osztályban van két rendőr-örmmester; a fizetésük 1200, 1260 és 1320, lakáspénz 300 korona. A második osztályban van 4 gyalog, 1 lovasrendőr tizedes és a foházfelügyelő; a fizetés 1020, 1080 és 1140, a lakáspénz 240 korona. A lovasrendőr tizedes kap még 500 korona lótartási átalányt. A harmadik osztályba tartoznak az első osztályú rendőrök; a fizetés 900, 960 és 1020 korona, lakbér 180 korona. A negyedik osztályba tartoznak a második osztályú rendőrök; a fizetésük 720, 780 és 840 korona, a lakbér 120 korona. A lovasrendőrök kapnak még 500 korona lótartási átalányt, de kötelesek lovat tartani. A próbarendőr 60 korona havi fizetést és ruhát kap.

Ezután megállapították a szolgasemélyzet fizetését. A hajduörmmester fizetése 780, 840 és 900 korona, szabad lakás, fűtés és világítással. A vágóhídi kapus, tiszti legények, kézbesítők és hivatalosok fizetése 600, 660 és 720 korona, lakáspénz 120 K. A vágóhídi kapus kap lakást, fűtést és világítást. A tiszti legényt meghagyták a főispánnak, polgármesternek és a főjegyzőnek. A mezőrendőri állásokat megszüntették és helyette 4 lovasrendőr kézbesítői állást szerveztek.

Még tovább is akartak tárgyalni, de Zádor Lajos kijelentette, hogy ő már kimerült. Nem is csoda; az a sok üres szövegszaporítás! Hátha még zárt ajtók megett tárgyaltak volna!

Erre a bizottság elhatározta, hogy a fizetésrendezés ügyét csütörtökön délután tárgyalja folytatódólagosan és hogy Márton Imre ne indítványozhassa ismét a halasztást, elhatározták, hogy szabályszerűen meghívókkal fogják beinvitálni a bizottság tagjait. Ezzel az ülés véget ért.

Szabadalmazott műkurucok.

Hadüzenet a plurális ellen.

Nagy György beszámolója.

Hallgatnak a képviselők, van is rá okuk bőven. Amiről be kellene számolniuk, tilosra van állítva, amiről pedig szabad volna beszélni, arra nem kíváncsi az ország. Annál nyiltabban s őszintén beszélhet a magyar ellenzék. Dr. Nagy György, a csikszentmártoni kerület képviselője most járta be a kerület községit és mindenütt lelkesedéssel fogadták. Beszámolóbeszédét nagy

tömegek hallgatták és bizalmat szavaztak a fiatal képviselőnek. Beszédéből kiemeljük a következő részeket:

Szent kötelességünknek tartjuk összetörni azokat az ál-függetlenségeket, kik fölemelték a kvótát, megfojtották a parlamenti szólásszabadságot, fináncokéba adták a kisczardákat, megtagadták március tizenötödikének ünnepé avatását. Ezekről a szabadalmazott műkurucokról lehuzzuk a gombra járó oroszlanbört s nem tőrjük, hogy a nemzeti lelkesedés oltárát vályunak tartásák, melyből jóllakjanak. Követeljük a közélet tisztaságát minden vonalon. De elsősorban magában a parlamentben. A mi pártunk a becsületnek, a tisztaságnak, az elvhűségnek, a Kossuth Lajos hagyományainak pártja. Büszke lehet az a néhány kerület, amelynek képviselője fenyegetéstől vissza nem riadva, üldöztetéstől el nem rettenve, igaz, nemzeti politikát folytat.

Követeljük az általános választói jog törvényjavaslatának beterjesztését. A csömörlésig meguntuk a kormány folytonos halasztását. Andrassy az egész nemzetet érdeklő ügyet olyan titokban tartja, mint valami kasziráói pikantériát. A kormánypárt hivatalos lapjai hirdetik, hogy a választói jog plurális lesz. Bejelentem, hogy a plurális választói jog ellen küzdeni fogok, mert azt illiberálisnak, igazságtalannak tartom. A pluralitás sérti a magyar nemzet alkotmányos érzését, történelmi tradícióit, sérti Kossuth szent hagyományát, a negyvennyolcas alkotások gyöngyét: a jogegyenlőséget. A gazdag ember, a tudósabb ember is csak egy szívvvel szeretheti hazáját, egy életet áldozhat hazája szent ügyéért, szabadságáért s így nem követelhet egyszeres áldozat után a jutalomból kettős, sőt hármas részt. A gazdag ember sem cipel a katonasorban két cakkumpakkot, sem nem fizeti meg duplán az adóját, a jogokból sem követelhet tehát kétszeres részt. A plurális szavazati jog állandó háborúságot, békétlenkedést jelentene. Ki igazi függetlenségi, ki a népet szívből szereti, példótörésig, késhegyig menő harcot kell, hogy felvegyen a plurális választói jog ellen. Hiszem, hogy Andrassyt nemes intenció vezette, de végzetesen tévedett. A magyar faj supremációját feltétlenül biztosítani kell. De erre a pluralitás nem alkalmas. A választókerületek helyes beosztásával, a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak a multban hirdetett választási programjával biztosan elérhető a nemzeti cél.

A beszámoló után Cseh Vilmos pártelnök szép beszédben méltatta a képviselő érdemeit s indítványára kimondották, hogy egyhangú lelkesedéssel bizalmat szavaznak dr. Nagy Györgynek s kéri, hogy továbbra is lelkesedéssel küzdjön a nemzet függetlenségeért, a kisemberek jólétéért.

Apponyi a királynál.

A választó reform.

Az általános titkos, egyenlő szavazati jog híve.

A félhivatalosak azt jelentik, hogy a király Apponyi Albert gr. vallás- és közoktatásügyi minisztert e hó 20-án kihallgatáson fo-

gadja. A miniszter előzetes szankció alá fogja terjeszteni a katolikus autonomiáról és a katolikus kongrua rendezéséről szóló törvényjavaslatokat, melyek az őszszel kerülnek a parlament elé.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy Apponyi ezen alkalommal ki fogja fejteni a király előtt a függetlenségi pártnak a választói reform tekintetében elfoglalt álláspontját, amely nem teljesen egyezik azokkal az alapelvekkel, amelyekre Andrassy az ő javaslatát felépítette.

Hogy Apponyi a minisztertanácsban miként vélekedett a gr. Andrassy reformja fölött, az természetesen nem juthatott nyilvánosságra, az azonban bizonyos, hogy a kultuszminiszter több beszédében az általános, egyenlő és titkos szavazati jog hívének vallotta magát. Függetlenségi politikusok beszélik, hogy Apponyi Albert a pártkörben nem egyszer úgy nyilatkozott, hogy a tervezett plurális szavazati jogot nem tartja szerencsés megoldásnak.

Itt megemlítjük, hogy a király, mielőtt a választójog dolgában döntene, Kossuth Ferenc véleményét is ki fogja kérni, aki e célból e hó végén audienciára megy a fel-séghez.

A zágrábi összeesküvők.

Nagyszerb propaganda.

Zágráb, aug. 12.

Tegnap ki hallgatása során Nastic György arra kérte a vizsgálóbíró, hogy — a mire el van készülve — letartóztatása esetén adjanak neki tintát és tollat, hogy írásban pótolhassa vallomásának azt a részét, a melyet így, hirtelenében elmondani nem tud. Azt mondotta, hogy memoriaja gyöngye s nem szeretné, ha e miatt vallomásába hiba csuszna be.

A nyomozást, bíróság közbenjöttével magyar területre is kiterjesztik, mert a lefoglalt iratokból kiderül, hogy a nagyszerb összeesküvésnek magyar területen bogozták a szálait. Az ügyészség rendelkezett, hogy a prágai Csesz című lapnak mult évi szeptemberi számai, a mely a nagyszerb propagandáról már akkor megemlékezett, neki megküldessenek.

Pribicevicről és Buda Budaszevyevicről kiderítették, hogy Rauch báró ama nyilatkozata előtt, a melyben az önálló szerbet nagyszerb propagandával vádolta, külföldre utlevelet váltottak, hogy alkalmas időben meneküljenek Horvátországból. A horvát-szerb koalíció az első meglepetés okozta megdöbbenésén most átesett és azon iparkodik, hogy az összeesküvésit felhasználja Rauch bán megbuktatására.

A szerb kormány utasította bécsi követét, hogy Aehrenthal külügyminisztert Szerbia szerepéről az „állítólagos” összeesküvés ügyében felvilágosítsa s jelentse ki, hogy annak idején, a szerb-magyar barátkozásnak hivatalos jellege nem volt s a magyarok belgrádi látogatása alkalmával a kormánynak tagjai részt nem vettek. A lakosságot is tisztán a kereskedelmi szerződés megkötésé-

A Ganz-féle Villamosági R. T. építésvezetősége (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási- és legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinak díjtalanul szolgál. **Világítótestek, csillárok és szerelvények dus raktára.** Telefon szám 568

ből remélhető előnyök terelték szövetségbe a magyarokkal.

A letartóztatásokban szünet következett. De a jövő hétre sok letartóztatást várnak.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Püspökválasztás. A tiszántúli ref. egyházkerületben a szavazás a püspöki állásra befejezést nyert. A szavazások végeredménye még nem ismeretes, mert csak 600 szavazatról van pontos hír, amely szerint a jelöltek a következő sorrendben következnek a szavazatok arányszáma szerint: Diosófi, Baltazar, Erős és Dávidházy.

Fegyelmi 31 ref. tanító ellen. Azon debreceni tanítók ellen, akik a konfirmációra való előkészítést azon az elvi alapon tagadták meg, hogy az a pap kötelessége, a debreceni ref. egymázmegye megindította a fegyelmi eljárást. A 31 tanító kihallgatása reggeltől estig tartott. A fegyelmi vizsgálat lefolytatására kiküldött bizottság tagjai voltak Nadányi Pál, Miskolczy László, Szücs Géza és ifj. Ujváry József jegyzőkönyvvezető.

A statusquo izr. hatosztályu elemi iskolában az 1908—9. tanévi beiratások folyó évi aug. 30—31-től szept. 3-ig eszközöltek az iskola helyiségében mindennap délelőtt 8—12 óráig. Ez idő eltelté után csak az iskolaszéki elnökhöz beadandó folyamodvány alapján iratnak be a növendékek. Tandíjmentesség vagy a tandíjnak részbeni elengedése iránti kérvények, előbbiek szégyenségi bizonyítvánnyal felszerelve, folyó évi augusztus 20-ig adandók be az iskolaszékhez. — Később érkező folyamodványok az iskolaszék részéről figyelembe nem vétetnek. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember hó 3-án, azaz csütörtökön délelőtt 9 órakor a Deák Ferenc utcai nagytemplomban lesz.

Új zeneegylet.

Debrecen zenebarátaihoz!

Ma lesz az előértekezlet.

Általános a panasz, hogy városunkban nincsen zenei élet, nincs művészetpártolás. E panaszt annyit hangoztattuk már, hogy egészen átment a köztudatba s odáig jutottunk, hogy városunkban igazi zenei nagyság alig mer önálló hangversenyt rendezni.

Óvatosan kerülnek bennünket a fővárosi és külföldi nagy művészek s míg a szomszéd kis Nyiregyháza világvárosi színvonalon álló hangversenyekben gyönyörködik, addig a mi hatalmas, kulturális központunkban — ugyszólván — teljesen nélkülözni vagyunk kénytelenek minden magasabb műélvezetet.

Ugy véljük, hogy ezen állapoton csak akkor változtathatunk, ha Debrecen zene-pártoló közönségét egyesületté tömörítjük.

Néhány lelkes zenebarát tett ugyan ilyen irányban kísérletet a közelmúltban is, de csak a kezdeményezők közvetlen ismerősei juthattak be a szigoruan zártkörű társaságba. Nem szükséges, hogy a szigoru zártkörűségnek a kor szellemével össze nem egyeztethető és egész életünkre bénítólag ható hátrányaival foglalkozzunk, mert bizonyításra nem szorul sem az, hogy az apró társaságokra szétdarabolt társadalom képtelen egészséges életet élni, sem pedig az, hogy a művészi élvezetekhez minden intelligens embernek egyformán joga van.

Debrecen intelligens közönségét egy táborba szólítani: ez a mi célunk.

Egyesületünk teljes megerősödés után minden téren előbbre igyekszik vinni a zene-művészet ügyét, maga is kultiválja a zenét, saját tagjaival hangversenyeket rendez; egyelőre azonban nem kötelezi magát egyébre, mint hogy a következő hangverseny saison flyamán három-négy hangversenyt rendez a világ legkiválóbb művészeinek közreműködésével. A hangversenyeken való részvételre jogosító 10—15 korona évi tagsági díj végleges megállapítása, megfelelő helyiség kiválasztása, a közgyűlés feladata lesz. Az alakuló gyűlést a mai napon, délután öt órakor tartjuk a kereskedelmi akadémia dísztermében, melyre a törekvésünket támogató nagy közönséget tisztelettel meghívjuk.

A kezdeményezők megbízásából

P. Nagy Zoltán.

VIDÉK.

Gyermekek merénylete a vonat ellen. Tegnap a Cécerei állomás közelében két gyermek könnyen szerencsétlenséget idézhetett volna elő a Kolozsvár felől robogó személyvonatnál. Papp Aurél 12 éves és Gál János 13 éves sergesi gyermekek tegnap délelőtt a cécei állomás közelében a vasúti pályatestre lopózkodtak és a sinekre olyan nagy köveket raktak, melyek a vonatnak kiskiklását is eredményezhették volna. A kövek elhelyezése után elmenekült a két gyermek. A kórakás felé csakhamar közelgett Kolozsvár felől egy személyvonat. A mozdonyvezető azonban észrevette a köveket s a nyílt pályán megállította a vonatot. A kövek eltávolítása után a vonat tovább robogott. A két merénylő gyermek ellen a csendőrség megtette a feljelentést.

Országos vásár Nyiregyháza. E hó 21-én országos vásár lesz Nyiregyháza.

A senki fia. A Nagykálló felé vezető országúton tegnap a csendőrök egy öt éves, szöske haju, piszkos kis gyermeket találtak, kinek egyetlen ruházata egy hosszú ing volt. A gyermeket behozták a csendőrök, ahol kihallgatták. A kis csöppség kihallgatása valósággal megható volt. Kiderült, hogy cigányok lopták el. Még a nevét nem tudja. A csendőrség most nyomoz a titokzatos ügyben és addig elhelyeztetni a kis prontyot egy gyermekmenhelyben.

Borzalmas villámcsapás.

Három halott és több sebesült.

A legutóbbi orkánról érkezett hírek még mindig nem merítették ki teljesen az okozott károk és szerencsétlenségek számát. Legujabban *Erkenéztől* kapjuk a hírt, mely az eddigiek szerint a szegedi nagy szerencsétlenség után következhetik.

Erkenéz közelében ugyanis a villám agyonütött három embert és igen sokat megsebesített. Több gazdasági épületet megrongált, egyet pedig teljesen elhamvasztott a villám okozta tűz.

A megrendítő szerencsétlenségről tudósításunk a következő:

Gyilkos villám.

Szombaton reggel Erkenéz községből több munkásember ment ki az érsemjéni szőlőbe, ahová Fráter Béla érsemjéni birtokos fogadta fel őket a kapás munkák

végzésére. A munkások szombat délután 4 óráig minden feltartás nélkül végezték a munkát. Délután 4 órakor azonban egyszerre óriási vihar tört ki, ami a további munkát megakasztotta. Az égboltot sötét felhők borították s villám villáncsapást ért s szakadatlanul dörgött az ég. Óriási felhőszakadás tört ki, mely a munkásokat fedél alá kergette.

A munkások egy része a borházban keresett menedéket, hárman pedig, névszerint: Magda János, Sándor József és Stefán Demeter a borház tornácán huzták meg magukat.

A munkások fedél alá jutása után nyomban teljes erejével tört ki a vihar. A munkások, tekintettel az előrehaladt időre, ozsonnálni kezdtek. E közben az eső oly sűrűn ömlött, hogy a közeli fákat alig lehetett látni. A víz félelmes zuhogásába az ég szakadatlan dörgése vegyült, mely rémestéette az időt.

A nagy viharban egyszerre vakító fény cikázott s rá földrendítő dörgés következett. A villám a borházba csapott, mely azonnal lángban állott.

A borházban lévők rémülve futottak ki a szabadba az égő házból. A tornácán lévő emberek azonban nem követték őket, hanem mozdulatlanul ültek ott. A kimenekült embereknek társaik ottmaradása csak később tűnt fel. Ekkor már a ház teteje lángokban állott. A tüzet látva Magda Jánosnak édes anyja odakiáltott a tornácán veszteglő fiához:

— János fiam, kelj fel onnan hamar, mert ég a pajta!

A megszólitott azonban meg sem mozdult, mire a kimenekült munkások többször szólitották őket. A három ember: Magda János, Sándor József és Stefán Demeter nyitott szemmel, mozdulatlanul ült az égő ház tornácán. — A többszöri felszólitás után a munkások odafutottak s csak ekkor vették észre, hogy a villám mind a három társukat megölte.

A három halott láttára leirhatatlan jelenetek történtek a munkások között. Az első zsidbadtságot után, melyet a szörnyű katasztrófa idézett elő, a munkások a borházba mentek és ott még három társukat találtak. Ezek élethben voltak még, de igen súlyos sebeket szenvedtek. Érdekes, hogy a három halottal szemben az ajtó mellett állott egy munkás, ennek azonban az ijedségen kívül más baja nem történt.

A szerencsétlenség híre.

A borzalmas szerencsétlenség híre pár óra alatt az egész környéket bejárta. Legelsőnek dr. Szirmay Ödön orvos érkezett ki a helyszínére, ahol a három embernél már a beállott halált konstataálta. A sebesülteknél segélyt alkalmazott, azonban ez aligha lesz eredményes, mert a sérülések életveszélyesek.

Erkenéztől szintén hamar jutott el a szerencsétlenség híre. Lehetetlenség leírni azt a hatást, amit a hír előidézett. Az emberek között nagy rémület kapott lábra. Mindenki kétségbeesve futott, vagy szekeren ment ki a szerencsétlenség színhelyére, hogy megtudja, vajjon nem-e az ő családtagját érte a szerencsétlenség.

A halottak és sebesültek hazaszállítása.

A helyszínre érkezett munkások siránkozása és jajveszékélése közben lassan megindult a hullák és sebesültek szekereken elhelyezése.

Szivrendítő látvány volt ez, ami ezután következett. A szomorú menet az esti szürkületben csak szomorubbá látszott. Lassan haladó kocsisor, kisirt szemű munkásoktól kísérve késő este ért be Erkenéz községbe, ahol a község határában már összesereglett az egész község népe.

Itt meg kellett állni a gyászos menetnek. A három hullát szállító kocsi egyszerre három fiatal asszony rohanta meg, karjaikon kicsike gyermekeikkel. A kenyérkeresőktől megfosztott anyák keserves

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék
vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kifünő minőségű angol rumok.

zokogással borultak férjeik holttestére s valóságos önkivületi állapotban beszéltek a holtakhoz. Ez volt a legmegrendítőbb jele a szerencsétlenségnek, mely mindenkinek könyvet fakasztott a szeméből. Majd eltávolították a szerencsétleneket a hullától s a gyászos menet megint folytatta útját haza.

Az óriási szerencsétlenség híre az egész vidéken óriási részvétet keltett. A részvét nagy megnyilvánulását fokozta még az is, hogy a három özvegyen maradt fiatal asszony kis gyermekeikkel minden támasz nélkül maradt s igen szegények.

A kár.

A villám porrá égette a borházat az összes felszerelésekkel együtt. Leégett a pajta is, mely szorosan a borház mellett volt. Az épületekben és felszerelésekben a kár meghaladja a 600 koronát.

SZÍNHÁZ.

A vándor színész társulatok. A kultuszminiszteriumban energikusan dolgoznak azon, hogy a vidéki színészeti ügyeket mielőbb tökéletesen rendezzék. Most a kis vándortársulatokra került a sor. Eddig bárki felesaphatott vándortársulati igazgatónak és mint igazgató bárkit szerződhetett társulatához és bárhova elmehetett játszani, ha csak egy másik szintársulat nem volt azon a helyen. Most a kultuszminiszteriumban úgy rendezik ezeket a társulatokat, hogy csakis színészegyesületi engedéllyel szabad játszani, kivéve azokat a színigazgatókat, akik nemzetiségükta vidékeken játszanak, állami segítségben fogják részesíteni. A rendezés ügye — mint értesülünk — még ez évben feltétlenül befejeződik.

Furfangos tolvaj.**Az ügyes háziszarka.**

Rendkívül érdekes lopási ügyben nyomoz a rendőrség, de aligha lesz sikere, mert a tolvaj nagyon furfangos és kigyóként siklott ki a felállított hurokból és alkalmasint vigan a markába nevet, mikor a károsra és a rendőrségre gondol. Az eset a következő:

Deli István Homok utca 21. sz. a. lakó gazdálkodó minap rájött, hogy a takarékpénztári könyvecskéje eltűnt az almáriumból. A betéti könyvecskén 1400 K megtakarított pénzét helyezte el.

Miután mindent felforgatott és a takarékkönyv nem került mégsem elő, feljelentést tett az ismeretlen tolvaj ellen. A rendőrség megindította a nyomozást a takarékkönyv után, de mire az illető pénztárában nyomra jutottak, már akkor a tolvaj kétszer vett ki pénzt a könyvre, először 200, azután 600 koronát. Harmadszorra már nem ment el a tolvaj, nem lépett a felállított hurokba.

E helyett az történt, hogy a takarékkönyvét visszalopta a régi helyére. Deli István nagy csodálkozására meg is találta. Nézte, forgatta, hogy csakugyan az ő könyve-e? Alig akart hinni a szemének. Csakugyan az ő könyve

volt, csak az a hiba történt, hogy az odakalandozás alatt 800 koronával megkönnyebbült.

Megkerült a könyv, a 800 korona meg van, csak a tolvaj nincs meg, pedig Deli István nagyon kíváncsi rá, mert kutya van a kertben. A tolvaj szarkának a házban kell laknia, mert különben nem tudta volna oly ügyesen el és viszszalopni a takarékkönyvet.

Verekedés az Árpád-téren.**Két ember harca.**

Tegnap délben az Árpád téren súlyos kimenetelű, véres verekedés történt. Két ember rontott egymásnak és az egyik vasvillával úgy agyba-főbe verte ellenfelét, hogy azt be kellett szállítani a kórházba.

A véres verekedés hőse Orosz Antal, áldozata pedig Papp János napszámos. Tegnap délelőtt az Árpád tér egyik koresmájában idogáltak, a honnan kevéssel féltizenkettő után távoztak. Az utcán valami fölött összeszólalkoztak, a mit csakhamar követett a tettegesség is. A verekedés hevében Orosz a nála levő vasvillával úgy főbe ütötte Papp Jánost, hogy ezt menten előntötte a vér és néhány percre eszméletét elvesztette.

A véres verekedést végre a rendőr akadályozta meg, a ki mindkét verekedőt bekísérte a bűnügyi osztályra. Papp Jánost beszállították a kórházba, Orosz Antalt pedig zár alá helyezte a rendőrség.

Védekeznek a kereskedők.**Incasso- és tudakozódó egyesület.****Aradon már meg is csinálják.**

A kereskedőknek és iparosoknak mind jobban elharapódzó baja a hitelezés. Épp úgy, mint a közönségnek, a vásárlóknak az adósságszínálás. És az első említett baj egy cseppet sem kisebb, mint az utóbbi. Társadalmunk és kereskedelmünk azonban már egészen ezen az alapon rendezkedett be és így érthető, hogy most, mikor az új végrehajtási novella életbeléptetése küszöbön áll, sok szó esik a hitelezésről és a hitel megszorításáról.

Ezentul a kereskedőknek és iparosoknak fokozott óvatossággal és gondal kell eljárni a hitel megadásánál s keresni kell a módot, hogyan védekezzenek a kereskedők a rossz adósok ellen. Mig nálunk csak beszélünk róla, Aradon, mint értesülünk, már akcióba is léptek a kereskedők és iparosok. Az Aradi Kereskedők Köre és az aradi ipartestület kezdeményezésére elhatározták a kereskedők és iparosok, hogy közös incasso- és tudakozódó-egyesületet létesítsenek. Az intézménynek kettős célja van: a neki átadott könyvkövetelések beszedéséről, a hátralékos adósok megintéséről és a legkisebb költségek mellett való peres eljárásról gondoskodik, — másrészt pedig tagjai számára az Arad és vidékéről való felek hitelképességéről adatokat szerez és nyújt. Látnivaló, hogy a kettős cél kiegészíti egymást, a pénzbeszedés eredménye vagy eredménytelen volta szolgáltatja a legalkalmasabb adatokat a felelőző kedvéről és képességéről. Másrészt

pedig azért, hogy az egyesület a tudomására jutott jelentősebb adatokat tagjaival bizalmas értesítésekben közli, megóvja azokat a veszteségeket okozó üzletek kérésétől.

Az aradi incasso és tudakozó-egyesület forma szerint már meg is alakult. A két egyesület kiküldötti Reinhart Gyula kereskedelmi és iparmamarai alelnök vezetésével kidolgozták az alapszabályokat s azokat már fel is terjesztették a belügyminiszterhez.

Az intézmény szervezétének, szabályainak megállapítása a külföldi hasonló intézmények alapos tanulmányozása után történt. Hogy ott az ily egyesületek mennyire beváltak, mutatja, hogy például a linzi és prágai Creditreform-egyesület évente 100—150 ezer korona kétes követelést hajt be tagjainak és tízezrekre menő hitelértékesítést nyuj a legmérsékeltebb díjak mellett.

Tudomásunk szerint a debreceni kereskedők körében még nem indult meg ilyenféle mozgalom, pedig jó volna a védelmi eszközökről gondoskodni, nehogy aztán a novella életbeléptetése után vegyék fel azt a bizonyos késő köpönyeg.

UJDONSÁGOK.**Debreceni tájékoztató.**

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. **Főiskolai anyakönyvtár (Collégium)** nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. **Főiskolai múzeum Collégium)** nyitva vasárnap d. e. 10—12. — **Városi múzeum (Hatvan-u. 23)** nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12-ig. — **Csokonai ereklyelár (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — **Gönczy tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — **Zenede Cspó-utca 20.** — **Tornaosznok. Peterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerdés Szombat d. u. 2—5. Siketnema tanintézet. Csapó-u. Vetomag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház. Peterfia-u. végén, betegok d. u. 2—4-ig látogathatók. Női klinika. Attila-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Peterfia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Attila-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Peterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebaner érokoporsó gyár. Homokkert. Erőtakarmánygyár Margit fürdő telep.**

* **Személyi hír.** Gróh Ferenc prépost piébános Nagyváradra utazott a megyés püspök: Szmracsányi Pál temetésére.

* **Szabadság után.** Komlóssy Pál dr. rendőrfogalmazó tegnap befejezte nyári szabadság idejét és ma átvette hivatalát helyettesítől, ifj. Orosz László rendőrfogalmazótól.

* **Hat dalárda szerenádja.** Az Egyetértés vasárnapi zászlóavatása alkalmából szombaton este egyszerre hat dalárda tart szerenádot a zászlóanya Uhlarik Béla urnó Hatvan utcai lakása előtt. Ugyancsak szerenáddal tisztelik meg: Uhlarik Bélát, Weszprém Zoltán főispánt, Kovács József polgármestert, Szabó Kálmán országgyűlési képviselőt és Stricker Sándort, az Egyesület elnökét.

* **Halálozás.** Néhai polgár Fröz Lászlóné szül. Szabeni Juliánna asszony, életének 56-ik, boldog házasságának 18-ik évében, hosszas szenvedés után folyó hó 12-én reggeli 7 órakor elhunyt. Kedves halottunk földi részei 1908. augusztus 14-én délután 3 órakor fognak a Patay-telep 22-ik számú házunktól a reform. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó predikáció után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. E végtisztességtételre az elhunytak rokonait, ismerőseit s a n. é.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden csomag házhoz lesz szállítva.

közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. augusztus 12. Bánatos férje: Polg. Fröz László. Egyetlen testvére: Ozv. polg. Dobszai Jánosné Szebeni Erzsébet és gyermekei: Dobszai János nejével és gyermekeivel, Dobszai István nejével és gyermekeivel, Dobszai Eszter férjével Tóth Lajossal és gyermekeivel, Erzsébet és András. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Csurka Jánosné temetk. int. rendezi, Csapó utca 81. szám, saját ház.

* **Debreceni iparos sikere.** Széplaki József debreceni cipész Budapesten jeles sikerrel vett részt a cipészoktatási tanfolyamon és elnyerte a szaktanácsosi képesítést.

* **Agyonuzott munkás.** Lapunk tegnapi számában röviden említést tettünk arról a riasztó hírről, mely az éj folyamán városunkban elterjedt a Nagykárolyban történt vasúti összeütközésről. Utána jártunk a dolognak s meggyőződünk róla, hogy a rémhír az elterjedt formában nem felel meg a valóságnak. Szerencsétlenség történt, amilyen a vasutnál igen gyakran szokott előfordulni, amiért ezuttal egy fékezési baleset történt. A vegyesvonat éppen az állomáson tartózkodott és tolatott. A mozdony által kidobott kocsikat Argyelán György 22 éves fékezési akasztotta össze s két kocsit ütközött közzé szorult. Összezúzott mellette, halva emelték ki társai. A balesetből kifolyólag megindították a vizsgálatot.

* **A debreceni máv. üzletvezetőség** tudatja hivatalosan, hogy árvíz okozta híd- és pályarongálás miatt a kassa—oderbergi vasut Várna-Ruttkai vonalán az áruforgalom, a Ruttkai-fenyőházi vonalán pedig valamint az árvárvölgyi h. é. vasuton az összes forgalom be lett szüntetve. A kaposvár—mocsolád—siófok-i h. é. v. Bábony Megyer—Kapolyi vonalán az összes forgalom ismét megnyílt.

* **Toronyzene a Kistemplom tornyán.** Az Egyetértés dal- és zeneegylet vasárnapi zászlóavatásának első programpontja az a toronyzene lesz, a melyet az Egyetértés zenekara tart meg: A toronyzene holnap, pénteken este fél 8 órakor lesz a Kistemplom bástyáján. A zenekar öt darabot ad elő. Ezek a következők: 1. *Rákóczi nyitány*, Keller Bélától. 2. *Aria a Varázsfuvolából*, Mozarttól. 3. *Ima*, Lohengrin első felvonásából Wagnerrel. 4. *Ave Mária*, Rossinittól. 5. *Magyar király induló*, Huber Károlytól.

* **Két gyermek körözése.** A debreceni rendőrséghez tegnap távirat érkezett a nagyszabeni rendőrségtől, amely a táviratban kéri, hogy Schreiber Izidor tizenéves és Schleier Mihály gyermekek után, akik szüleiktől hateret koronát elloptak és megszöktek, nyomozzon. A rendőrség nyomozza az apró tolvajokat.

* **Egy eltévedt fehér Foxterrier kólyok** kutya 2 hét óta nálam tartózkodik, tulajdonosa átveheti Varga utca 6. sz.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

* **Cigányok verekedése az utcán.** Nagy népesödületet okozott tegnap délelőtt a Kossuth-utcán hat cigány, a kik össze-
verekedtek. A rendőr mindannyit bekísérte a bűnügyi osztályra.

* **Karját törte.** Szerencsétlenség történt tegnap délután a nyulási telepen, Vetéssi József kerékgyártó mester műhelyében. Az áldozat egy fiatal kerékgyártó segéd: Sipos József, aki a szerencsétlenség következtében bal karját törte. A fiatal segéd a műhelyben felhalmozott fákat válogatta. A fa tetején állva elesett s a ráomló fadarabok bal karját a csuklóban eltörték. A súlyosan sérült munkás sebét dr. Gáspár Géza orvos kötözte be.

* **A debreceni máv. üzletvezetőség** tudatja hivatalosan, hogy a cs. kir. osztrák államvasutak Delatyn-Jaremeze között árvíz okozta pályarongálás miatt delatyn—körösmezői vonalán az áruforgalom mintegy 48 órára, Peczenizyn Szecepanoroski-Sloboda rungurska Grube-i vonalán pedig körülbelül három napra az összes forgalom be lett szüntetve.

* **A leleplezett szélhámos a katonaságnál.** A letartóztatott és leleplezett nagystülű szélhámost, Silai Jánost, Demjén Endre bölcsészettanhallgató tolvaját tegnap reggel átkísérték a cs. és kir. katonai parancsnoksághoz, ahol, mint katonaszökevényt, fogságban tartják. Mint megirtuk, Demjén Endre bölcsészettanhallgató kiutazott Püspökladányba, hogy a tolvaja által jelzett helyen felkeresse ellopott ládáját. Demjén Endre ellopott dolgainak javarésztét meg is találta a vasutállomás közelében egy bokor alatt, valamint óráját is, csak hogy már darabokban a tolvaj által jelzett órásnál. Demjén Endre az éjjel érkezett vissza Debrecenbe Püspökladányból. Ma délben utazik haza Szinerváraljára.

* **Egy kőfaragó szerencsétlensége.** Nehéz, több mázsa sulyú kődarabot akart a helyéből kimozdítani Keil Román kőfaragó segéd. Az óriás sulyú követ, hogy könnyebben hozzáférhessen, apró fadarabokkal támasztotta fel. A támaszokat rosszul helyezte el s azok kidőltek. A sulyos kő eldőlt s maga alá szorította Keil bal kezét, melyet összezúzott.

* **Meglopott vidéki.** A rendőrség bűnügyi osztályán tegnap panaszt tett Galló Ádám ujbpesti lakos ismeretlen tettes ellen, aki több, mint ezerhétszáz koronával telt pénztárcáját a vásártéren kilopta.

* **Szabászat és varró tanintézetben** szeptember hó 1-én új kurzust nyitok. Berlini szabászat akadémián szerzett tapasztalatom folytán alapos és könnyű módszer szerint tanítok. Varró nőknek külön esteli tanfolyam, melynek befejeztével, mint szabásznők bárhol alkalmazhatók. Beiratkozást bármely hétköznap elfogadok s felvilágosítással készséggel szolgálok. Könyves Tóth Ilona, Rákóczi-u. 14.

* **Virág és tájkép festő minta,** több ezer mintában, igen olcsó árban, esetleg kölcsönösen is kapható. Legjobb aranytoll-tollak, valódi angol s solingeni zsebkések nagy választékban Thaisz Arthur papir-nagykereskedésében, a Bika-szálloda mellett.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áru állapodan frissen kaphatók.

* **Utazó bőröndök.** Nyulászor pehely könnyű kalapok 2:50-ért, fiu és férfi szalma kalapok 1 koronáért. Hosszu száru női keztyű 29 krajcárért kapható, a Nyakkandó király volt helyiségében Stern F. főposta mellett.

* **Puritas szappan,** felséges fehér-rózsa illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jósá és Jóna drogériájában.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár a cárnál.

Berlin, aug. 12. Pétervárt és Ravalban az a hír van elterjedve, hogy Vilmos német császár szeptember első vagy második hetében meglátogatja Miklós cárt.

Ránca szedik a horvátokat.

Fiume, aug. 12. A tengerparti horvát városokból vasárnaponként 300—400 főnyi kiránduló csapatok keresik fel Veglia, Cherso, Istria, Dalmácia olasz városait, ahol egész nap mulatoznak, tüntetnek, az olaszokat szidják, közben természetesen a magyart is. Miután ez sok verekedésre adott alkalmat, az osztrák hatóságok átírtak a magyarhorvát tengerhajózási társasághoz, hogy eféle társas kirándulásokat többé ne rendezzenek, mert felsőbb helyen sem fogják tűrni ezt tovább és a legerélyesebb rendszabályokat fogják ez ellen életbeléptetni.

Gépkocsin a mélységbe.

Páris, aug. 12. Boulogne sur Mer-ből jelentik, hogy ott Bayr Handler bostoni milliomos gépkocsija a hegység egyik szakadékába zuhant. A milliomos szörnyet halt, két utitársa és a kocsivezető halálosan megsérültek.

Két város veszedelme.

Frankfurt, augusztus 12. Britt-Columbiából kábel-távirat jelent, hogy a lappangó erdőtüz, mely több százezer holdnyi őserdőben dühöngött, újra kitört. A tűz pusztulással fenyegeti Kimberli és Granbrock városokat is. A lakosság csak nagy esőben bízhatik, mert ha a tűz el nem alszik, minden élő beleful a füstbe.

Elfogott rablógyilkosok.

Budapest, aug. 12. A verőcei rablógyilkosok elfogatásának részleteiről jelentik: Teschen és Budapest közt folytonos a táviratváltás. A három horvát neve előfordul a munkások hetibérkimutatásában, tehát bűnösségük kétségtelen. A rablógyilkosoknál 17.000 koronát találtak 20 és 5 koronás érmekben. Ilyen volt az elrablott pénz, amit magyar újságpapírosokba csomagoltak, holott a három horvát kukkot se tud magyarul. A negyedik rabló most utban van Zágráb felé, ahol már várják. Azt a munkást, aki a gyilkosság után 8 nap mulva visszatért a Nógród—Verőce közt

folyó munkához, szintén letartóztatták. Az a gyanu, hogy ez is a tettesek közül való. Késő éjjel megjött Teschenből a három horvát személyleírása, amelyből Zakula Emil vállalkozó ráismert a nála, Vác és Verőce közt dolgozó horvátokra.

Osztályosorsjáték.

Budapest, aug. 11. Az osztályosorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 40.000 koronát nyert: 11514. 25.000 koronát nyert: 26404. 20.000 koronát nyert: 35569. 10.000 koronát nyertek: 68641 72800. 2000 koronát nyertek: 27321 49251 110911 118749. 1000 koronát nyertek: 11937 23037 27219 35755 78860 81664 500 koronát nyertek: 572 2360 4108 7761 9605 10669 14390 14508 15800 16697 17126 20547 20638 21056 21195 21617 23570 24163 26834 26972 33918 35027 36135 37964 41108 44110 44781 47483 48289 50192 59929 62208 70130 71684 72478 75736 81939 81966 85695 80820 91657 91831 96764 98950 102699 105165 108527 108653 109393 110568 114877 115284 117670 119510 119820 121278 121767 122991. A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

Harc a csendőrökkel.

Az ugrai választás a tábla előtt.

Nagyvárad, aug. 12.

Ismeretesek azok az elkészeredett küzdelmek, amelyeket 1906. május havában az ugrai mandátum fölött vívtak a kerület választói. A választási manőver, a mely igen heves harc jegyében indult meg, utóbb véres villongássá fajult. Az utóbb nagy többséggel megválasztott képviselő, dr. Halász Lajos és a mandátum nemzetiségi aspiránsa, dr. Lascu Demeter hívei mindent elkövettek, hogy a saját lobogójukat juttassák diadalra. Ebből a versengésből keletkezett az a tetteles összeütközés, a mely valóságos csatát idézett elő Ugra határában a két párt választói közt.

A választás napján, 1906. május 3-án, dr. Halász Lajos oláhszentmiklósi szavazói hosszú sor szekeren igyekeztek be Ugra felé. Reggeli 9 óra volt s dr. Halász Lajos hívei már nagy többséggel gyülekeztek be a község piacára. A román választók előre látták, hogy a függetlenségi jelölt fog győzni. Dr. Lascu Demeter híveit szerfölött elkészerítette a bekövetkező kudarc és emiatt minden eszközt megragadtak, hogy dr. Halász Lajos győzelmét meghíusítsák. A gyiresi román választók a község határában csoportosultak, azzal a szándékkal, hogy az oláhszentmiklósi szavazók beérkezését megátolják. Valóságos eltorlasztást az utca bejáratát. Mikor Halász Lajos hívei közvetlen közelükbe értek, az ellenpárt korteshada puskalövésekkel akarta visszariasztani a szembejövőket. Véres harc kerekedett. A gyiresiek szakadatlanul tüzeltek, több oláhszentmiklósi választó menekült véres fejjel a felzigatott horda elől. A harc vége az lett, hogy a szekerek megfutamodtak — vissza Szentmiklós felé.

Dr. Markovits Manó járási főszolgabíró, aki benn a község házában az urnák körül tartózkodott, hírül vette a nagy esetet és csendőröket küldött ki a határba. Az elvakult Lascu-pártiak a csendőrökkel is bírokra keltek. Hosszu harc árán sikerült megfékezni a hősködő tábor. A csendőrök 42 gyiresi választót tartóztattak le. Bekísérték valamennyit Ugrára és kihallgatták őket.

A nagyvárad kir. ügyészség a választási háborúságok lezajlása után hatóság elleni erőszak címén indított büntető eljárást a letartóztatott negyvenkét gyiresi ember ellen.

A nagyvárad törvényszék előtt folyt le a főtárgyalás. Akkoriban általános meglepetést keltett a bíróság szigorú ítélete. El-

tekintve attól, hogy a vádlottak javarészt kisebb-nagyobb büntetéssel sújtották, a főkolompókat, Botos Györgyöt 1 évi, Nagy Jánost 9 havi, Nyegro Tógyert 9 havi és ifj. Nagy Tógyert 6 havi fogházzal sújtotta a bíróság.

Dr. Lascu Demeter védő védenői nevében, felebbezést jelentett be a szigorú ítélet ellen. Most folyt le a nagyvárad kir. ítélőtábla előtt az ugrai választás bíróság előtti aktusának második felvonása. A kir. tábla leszállította vádlottak büntetését és megváltoztatta az első bírósági ítéletet, Botos Györgyre 3 havi, Nagy Jánosra, 9 havi, Nyegro Tógyerre 2 havi, ifj. Nagy Tógyerre 1 havi fogházbüntetést mért.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

CSARNOK.

Első szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Ez idő alatt bőséges alkalmá nyílt Katalin férjének, hogy Máltai Ernő fondorlatkodását teljesen megismerje. A felháborodás tört ki belőle, mikor feléje zúgtak válaszként szavai:

— Hazudsz! Mielőtt én idejöttem, mindent megtudtam. Elsősorban azt, hogy te udvaroltál a feleségemnek s hogy engemet is azért beszéltél rá az amerikai aranyvilágra, mert el akartál távolítani az utadból. De hála a gondviselésnek, még ideje korán hozott vissza a leszámolásra, hogy büntetlenül ne szabadulj vétkeidért. Te a szívemet törted össze, én pedig nem maradok érte adósod.

Kettőjük ingerült beszéde jól eltartott, úgy, hogy ez aggodalommal töltötte el Katalint, de különösen Olgát s közös elhatározással visszatértek, hogy ezzel végét szakítsák a vitának. Katalin a férjét akarta hazavinni.

Mikor Máltai meglátta, hogy Olga Katalinnal feléjük közeledik, kiderült az arca, csillogott a szeme és boldogan kiáltotta vissza ellenfelének:

— Ha azt hiszed, hogy a siker most már a te kezében van, mélyen csalódot. A pillanat elérkezett. Bebizonyitom neked, hogy itt csak én arathatok diadalt.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Augusztus 12.

Budapesti gabonatőzsde.

Szilárdán tartott áron elkelt (50 kilogrammonként) 40,000 mm. buza.

Rozs 5 fillérrel javult. Zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet nyugodt hangulattal nyílt meg. Az üzlet folyamán azonban a fedezések és véleményvásárlások, valamint a késznrupiac vételkedve folytán az irányzat megszilárdult és a gabonaneműek árai 5-10 fillérrel javultak.

A forgalom mérsékelte volt.

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde nyugodt irányzattal nyílt meg. Később azonban a beállott üzletcsend következtében a nemzetközi értékek árfolyamai némileg lemorzsolódtak. A ma végbement medio prolongacio gyors, sima és változatlan elintézését nyert.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1108	1116—1115
Buza ápr. 1909.	1147	1153—1152
Rozs októberre	919	925—924
Zab ápril	—	—
Zab októberre	812	815—814
Tengeri július	—	—
Teng. aug.	768	780—769
Tengeri május 1909	712	719—717

Eperjesi cserépkályhák

gyári raktára és

egyedár usítása

Debrecen és vidékére

KOVÁCS GYULA

vasüzletében

a „Bika“ szálloda mellett.

1738

Kerületi képviselőt

keres, gazdasági gépeknek árusítására a

„Nicholson“

gépgyár részvénytársaság

BUDAPESTEN, VI. Váci-ut 17. szám.

Szülők és figyelmébe!

Állami hivatalnok özvegye alapos oktatást ad

a német nyelvből,

a legujabb alapon, úgy gyermekeknek, mint felnőtteknek, valamint kereskedőknek német levelezés elintézésére, ajánlatok fogalmazására stb., jutányos díjazás mellett. Tudakozódások Varga utca 16. szám alá intézendők.

Mielőtt személyi, jelző-
log- v. építési

k ö l e s ö n

iránt intézkednék,

kérjen díjtalanul prospektust.

Meller L. Egyed

Budapest, IX. Lónyai utca 7. szám.

Telefon-interurban 46—31.

Apróhirdetések.

EGY jó munkás fodrász segéd felvétetik Szilágyi György fodrásznál, Csapó utca 1. sz. 9688

NYOLC darab boros hordó, 210—230 literig, 1907. évi készítésű, bor van benne, eladó, Nyugoti utca 14. 9692

BOR van eladó, Eötvös utca 106. 9651

ELADÓ a Vén kert első járásán, a 10. számú, másfél nyilas szőlő, szép gyümölcs és jó szőlővel, azonnal. 9689

EGY fodrász segéd kerestetik azonnali belépésre, vagy kíségetőnek, Csapó utca 77. 9690

Telefon 210
FÖLDES SÁNDOR
 elektrotechnikai vállalata.
 Debrecen, nagytrafik udvar.
 Legelősbban és szakszertűen készít
villamos világítási
 erőátviteli berendezéseket.
 Házi és magán telefonok, villancsengők
 berendezését és évi jókarban tartását,
 valamint minden e szakmába vágó és
 legkomplikáltabb munkát.

AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
 FELEGYHÁZY JÁNOS

Rose Dezső

Debrecen, Piac-u. 55. sz.
 Legmegbízhatóbb
bevásárlási forrás
 ékszerekre,
 arany-, ezüst árukra

és pontosan járó
ZSEBÓRÁKRA.
 Jeggyűrűk,
 menyasszonyi kelengyék
 nászajándékok
 állandóan dus válasz-
 tékban kaphatók.
!! Olcsó szolid árszabás !!

Csipke- és szines
napernyő
 leszállított árban !!
 mosés olcsón kapható
Szépe Lajosnál
 Kossuth-utca 5.
Borduros mosó árak
 Legnagyobb választékban.

Haszonbérlet.
 Keek község határában (Szabolcs-
 megye) 150 hold tagos birtok 8
 hold dohánytermelési engedély-
 lyel és 4 hold szőlővel azonnal
haszonbérbe adatik.
 Bérelni szándékozók alólirett tu-
 lajdonossal Kislétán (Szabolcsm.)
 értekezhetnek.
Péczely Sándor

BOROS HORDÓK
 használt és új minden nagyságban
 és menyiségben kaphatók
Péterfia-u. 76. sz.

Vendéglő- és kávéházi felszerelések.
 A tavaszi és nyári időnyre a leg-
 megbízhatóbb elsőrangú gyárakból
 „szabadalmazott jégszekrényeket”
 önműködő fagyaltgépeket, legjobb
 minőségű szódavíz készülékeket, tűk-
 rózott kerti golyókat, sodronyboríté-
 kot és szabadalmazott legjobb be-
 főző üvegeket a legnagyobb válasz-
 tékban és legjutányosabb árak mel-
 lett ajánl
Kaszanyitzky Endre
 üveg-, porcellán-, lámpa-, háztartási
 diszárak nagykereskedése Piac-u 57.
 Épület- és portále üvegezési vállalat.

Árverési hirdetés.
 Vadászati jogbérlet fácános erdővel és őzekkel
 Méltóságos gróf. Dégenfeld Pál
 ur téglási uradalmának vasuti vo-
 naltól keletre eső fácános erdeje és
 mező birtoka körülbelül **2700 hold**
terület vadászati joga évi 500 kor.
 haszonbér kikiáltási rr mellett folyó
 évi szeptember 15-től kezdődő hat
 évre árverés átján haszonbérbe
 adatik. Az árverés folyó év szept-
 ember 1-én Teglason az uradalmi
 titkári hivatalban tartatik meg.
 tartatik meg. Ugyanott érdeklődők
 bővebb felvilágosítást kaphatnak.
Szabó László
 titkár. Teglason.

Haszonbérbeadás!
 Beregmegye déli részén Sza-
 bolcsmegyével határosan, Csonka-
 papi község határában egy 1850
 magyar holdas síkfekvésű
buzatermő birtok,
 két majorral, egy uri lakkal ha-
 szonbérbeadó esetleg eladó.
 Bővebb értesítést ad
Dr. Balázs Bertalan ügyvéd,
Debrecen.

gőptéglia és cserépszár
 az elismert karcagi legistább anyagból gyártott kitűnő minőségű cserépi;
 az összes debreceni fakeskedéseken kaphatók, hol mindenkor 36 koro-
 náért ezrenként, bármilyen mennyiségben is beszerezhetők.

AZ ÉPÍTŐ ÉS ÉPÍTŐ KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!
 A karcagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel be-
 rendezett

AZ
EUFONÉ
 SZAB
 EGYERZALI
TÖLCSERNÉLKÜLI
 LEG-
 TÁKELTESEBB
 ES KEZITÁSKÁBAN HORDHATÓ
BESZÉLŐGÉP:
 EUFON RÉS.ZV. TÁRS. BUDAPEST, FERENCZIKERTÉRE 2.
 ... KÉRJÜNK ÁRJEJZÉKET ...

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

A szóban lévő hölgy alacsony barna és szomhat óta láttam, ismét eljön, egy idősebb nővel a már említett saroknál. „Ismeretlen“.

AJÁNLAT.

PERGETETT akác és Rózsa méz 55 krajcárért kapható Hatvan utca 28. 9661

DIVATOS áttörött harisnyák, férfi és gyermek, félharisnyák, soknik jutányosan beszerezhetőek Márton Gyula rövidáru üzletében Főter-9. Bika szálloda mellett. Harisnyakötést és fejelést átvállal. 8594

4 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel és egész udvarral kiadó, azonnal átvehető esetleg a ház is eladó. Cim a kiadóban.

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

HARISNYAKÖTŐ IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

KIADÓ két nagy szoba irodának, vagy garcon lakásnak. Deák Ferenc-utca 13. 9494

PIAC-U. 72. sz. alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pince és mellékhelyiségekkel 1908. november 2-től kiadó. Ertekezhetni ugyanott az ügyvédi irodában. 9489

CSEMEGE szállót korai termés 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szálló kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

ELSŐRENDŰ új boros és zsíros hordók állandóan kaphatók és rendelhetőek. Asztalos István kádárnál Boldogfalvai utca 3. sz. 8983

EGY négy szoba és előszobából álló uri lakás november 1-re kiadó. Cim Nap-u. 9. szám.

NYUGATI sor 6. számú, koreza kiadó, értekezni az udvarban. 9687

FODRASZ segéd gyakorlott, idősebb, azonnali belépésre ajánkozik. Péterfia-u. 78. 9693

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba kiadó. Paacsirta-u. 17. 9686

KERESLET.

ORAS tanonc jó házból felvétetik Kurián Gyula órásnál. 9679

PENZTÁR kezeléshez keresek egy jó üzlet leányt vagy étezebb urat. Cim a kiadóhivatalban.

HAJDU-Szoboszlón Kiss Pál fűszerkereskedésébe két tanuló felvétetik. 9643

Jó családból való 3-4 gimnazistát, teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos utca 54. sz. 9595

KERESEK egy-két szobát, butorral vagy anélkül a nagyerdői villákban, esetleg a nagyerdőhöz közeli kertekben. „Azonnal” jelige alatt.

MESZÁROS és hentes segéd alkalmazást keres helyben vagy vidéken, kaucióval rendelkezem, Cimem Késes-utca 12. sz. 9683

RENCZ Antal fodrásznál egy tanuló felvétetik.

KISEBBFAJTA használt jó borprés kerestetik Cim a kiadóhivatalban. 9678

JOKARBAN lévő szőlő és taposókádat megveszek. Szabó István Egmalom-u. 4. 9683

ELADÁS.

ELADO ház Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertszettel, betegség miatt sürgősen eladó. Gyárnak is alkalmas nagy hely.

KATASZTRALIS holdanként 230 frtért 27 hold kitűnő szőlőföld eladó. Tulajdonos Geréby Pálnál bővebbet. 9495

ELADO HAZ Bundu utca 12. szám.

KOSSUTH UTCÁN óriás telkű, nagy jövedelmű szép ház eladó. Cim a kiadóban. 9684

EGY jó hajtó vadász kutya eladó Rakovszky utca 25. 9682

A VECSEY telepen a (Vilmos huszár laktanya (társaságában) lévő és italméresi joggal ellátott sarok ház kényelmes törlesztési módokat mellett eladó vagy bérbe kiadó. Ertekezhetni a kiadóhivatalban. 9691

A villámcsapás veszedelme

növekszik a tapasztalat szerint, tehát a * kinek nincs, szereltesse fel házat *

VILLÁMHÁRITÓVAL,

a kién pedig van, vizsgáltsa meg, mert ha hibás, akkor nem hasznos, hanem veszélyes. — Ugy felszereléseket, mint vizsgálatot a legjutányosabban végez:

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár- és villamos szerelési vállalat

Kossuth-utca 1. Telefon 168 sz.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Asztali

Csemege szőlő

1 kiló 40 fillér.

Váray József kereskedésében.

Városi új bérház.

Ügyes

szappanfőző

ki különösen debreceni szappan főzésében teljes jártassággal bír,

azonnali belépésre kerestetik.

Fizetési igényekkel ellátott ajánlatok „U” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

!! Egyéves önkéntes urak figyelmébe !!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntes urakat értesíteni, hogy nálam bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legelegánsabb kivitelben és igen jutányos árban készülnek

EGYENRUHÁK.

Minden megrendelt egyenruháért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségéért felelősséget vállalok

Ugyancsak kitűnő lovagló (britses) nadrágokat valódi angol szabás szerint készítek. — Ugyintén polgári öltönyöket valamint diszmagyar öltönyöket a legelegánsabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel

KISZEL SÁNDOR

katonai- és polgári szabó. Elsőrendű katonai felszerelési cikkek raktára. Debrecen, Kossuth utca 19. a színházzal szemben.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye.

Szőnyeg- és divataruház.

Fürdőköpenyek, uszóruhák

Gyapju- és plüsch

utazó plaidek

!! Óriási raktára !!

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
teljes térfelhőz (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 10 korona
előnyomda, csak	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 13 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szálhoz 20 — K-ért, szintúgy felbontásért, turistalódot, selyemkangarókat stb. gyári árakon kád a mint megvizsgálható és szolid cég mint lenett ismert postagyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közzelveti Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árban.

Az

Ott Károly ut.

cég áruháza

Kossuth-utca, városháza alatt,

feloszlik.

A raktáron levő

Csipkék nőigallérok és nyakkendők

rendkívül olcsó

árért

lesznek elárusítva.